

ADRESSE Ola Roald AS Arkitektur
Øvre Langgate 50 – Tønsberg
Øvre Slottsgate 7 – Oslo
Pb. 274 Sentrum, 3101 Tønsberg

TELEFON 33316471

E-POST firmapost@olaroald.no

WWW olaroald.no

Tilstandsrapport for kulturminner – Gymbygning Langhaugen videregående skole

Dato: 11.11.2022

Introduksjon

Denne tilstandsrapporten for kulturminner er utarbeidet i forbindelse med reguleringsarbeidet for nye Langhaugen videregående skole og tar for seg den eksisterende skolens gymsal og tilhørende garderobeanlegg, heretter kalt gymbygget. Reguleringsarbeidet forutsetter riving av det eksisterende gymanlegget til fordel for oppføring av nytt skolebygg og idrettshall, og i det er i den sammenheng tilstandsrapporten for bygningen utføres.

Bygget er lokalisert på Landås og ligger på nedsiden av Langhaugen VGS, i forbindelse med grusbanen langs Slettebakksveien. Det har en grunnflate på ca. 860m² med funksjoner fordelt over et kjellerplan med tilfluktsrom og et bakkeplan med gymnastikksaler og dansesal i dobbel høyde. Det finnes et vifterom i byggets andre etasje med tilkomst via tak. Bygningen vender seg mot boligbebyggelse bestående av lavblokker oppført på 1950-60-tallet i vest, skolens hovedbygg i øst, grusbanen i sør og i nord mot et lite grøntdrag med gangsti fra Slettebakksveien og opp til boligbebyggelsen på nord-siden av hovedbygget til skolen.

Figur 1 Skråfoto av Langhaugen med gymbygget til venstre i bildet, www.l881.no

Figur 2 Gymsbygget sett fra Slettebakksveien (foto: ORA)

Byggets historikk

Gymsbygget sto ferdig i 1961 og rommet to gymsaler og garderobeanlegg. Det ble oppført et tilbygg med ferdigattest fra 2004 for å romme dansesal for elevene ved musikk, dans og drama-linjen. Anlegget blir brukt av skolen til kroppsøving og danseundervisning, det er ikke registrert noen annen bruk av bygget foruten den i regi av Langhaugen videregående skole.

Figur 3 Ortofoto fra 1951 som viser boligbebyggelse der gymsbygget og skolen står i dag (Bergen Kommune)

Figur 4 Ortofoto fra 1970 som viser Langhaugen vgs og gymbygg markert i rødt. Skolen sto ferdig i 1961. (Bergen Kommune)

Figur 5 Gymbygg med ny dancesal, ortofoto fra 2005. (Bergen Kommune)

Figur 6 Dagens situasjon (Google Maps)

Byggets karakter

Anlegget er lokalisert vest for skolens hovedbygg, på tomtens nedre nivå i forbindelse med grusbanen. Det er ikke tørskodd adgang fra skolen og inn til anlegget, og elever tar seg ned trappen langs skolens sør-fasade for å komme til bygget for undervisning. Elever som av ulike grunner ikke kan benytte trappen må ta gangstien i nord som ligger utenfor skolens område.

Gymbygget er rektangulært og består av to volum, originaldelen med gymnastikksaler og garderobeanlegg i nord og tilbygg med dansesal fra 2003/2004 i sør. Bygget har en underetasje og en etasje på bakkeplan med dobbel takhøyde. Taket på originalvolumet heller mot nord, og på tilbygget heller det mot sør. I mellom de to volumene har deler av garderobeanlegget flatt tak. Bygget har en samlet grunnflate på ca. 860m², basert på plantegninger fra fylkeskommunen. Den eldste delen har en regelmessig rekke av vinduer mot nord, og dansesaltilbygget har mindre vinduer mot sør. I tilstandsrapport fra fylkeskommunen fra 2006 beskrives tilbygget som «brakkelignende». Hovedkonstruksjon og grunnmur for begge delene i betong, ytterveggene har samme grønne pussede overflate som skolens hovedbygg. Det er brukt tjæreapp på taket.

Innvendig finnes det ikke HC-tilpassede toalett- eller omkleddingsrom i bygningen per i dag. Standarden på fasilitetene forøvrig er utdatert og har behov for opprustning eller erstatning. I rapporten nevnt over er gymbygget og den gamle vaktmesterboligen på området omtalt som «vernemessige uinteressante innvendig», og rapporten registrerte derfor kun byggets eksteriør. (J. Windsholt, 2006)

Figur 7 Gymsal (t.v.) og garderobeanlegg (t.h.) Foto: Bergens Tidende (2017)

Bygningskroppen til gymbygget og dens arkitektoniske utforming anses ikke å være typisk for sin samtid på samme måte som skolens hovedbygg, som er tegnet i tydelig modernistisk stil med tydelige linjer, rytme i fasadeuttrykket og keramiske fliser som utsmykning i fasaden. Utenom om grønnfargen på fasadene, er det få fellestrekk i uttrykk mellom gymbygget og hovedbygget hva form og arkitektonisk uttrykk gjelder.

Dagens tilstand

I dag bærer gymbygget tydelig preg av forfall og mangel på vedlikehold både innvendig og utendørs. Utvendig er bygget er slitt og utsatt for hærverk i form av tagging på alle sider. Nedløpsrør har tydelige rustskader og lekker. Mineralpussen har flasset av og eksponerer betongen langs hele fasaden. Det er tydelige skader i betongen, spesielt på byggets hjørner og rundt luker i vegg som mater ut fra rommene i kjeller. I tilstandsrapport fra 2006 omtales bygget som «nedslitt nærmere enn verneverdig». Det har ikke skjedd nevneverdige oppgraderinger etter 2006 som gjør denne omtalelsen noe mindre aktuell i dag.

Figur 8 Fra befaring 23.09.2022, bygget sett fra grusbanen (t.v.), og nedløpsrør på byggets bakside (t.h.) Ola Roald AS Arkitektur

Figur 9 Gymsbygget sett fra baksiden mot grøntdrag i nord (t.v.) og fra Slettebakksveien (t.h.) Foto: Ola Roald AS Arkitektur

I 2017 måtte bygget stenges i en måneds tid etter funn av store mengder muggsopp. I forkant av målingene hadde lærere og elever rapportert om at tung luft hadde vært et problem i lokalene. (BT, 2017)

Figur 10 Muggsopp-funn i gymbygget oktober 2017. Foto: Bergens Tidende

Rektor ved Langhaugen videregående opplyser om at gulvet i dansesalen ga etter for råte kort tid etter muggsoppen ble fjernet i 2017. Han forteller også at areal for lagring av utstyr er så mangelfull at det gjør det umulig å sikre rømningsveier fra de to gymsalene.

Figur 11 Bilder tilsendt fra Rektor ved Langhaugen 8. november 2022 som viser dusj og gang i garderobeanlegget, viser sprekke i rør, skader på vegg.

Figur 12 Bilder tilsendt fra Rektor ved Langhaugen 8. november 2022 tatt inne i gymbygget viser mangelfull tetting rund dør og reparasjoner i vegg.

I dansesalen fra 2004 er grunnarbeidet såpass dårlig at gulvet har sunket, noe som medfører store gliper mellom vegg og gulv. Rektor forteller at dette har ført til store problemer knyttet til temperatur og trekk, som er særlig alvorlig for danselevne som befinner seg på gulvet store deler av undervisningen. Det nedsunkne gulvet medfører også at dører er vanskelige å lukke, og at speilene langs veggene kommer i spenn så det oppstår sprekker i glasset.

Figur 13 Setningskader i gulv i dansesal. Bilde tilsendt fra Rektor ved Langhaugen.

Arealmessig dekker ikke dagens interiør kravene satt i fylkeskommunens rom og funksjonsprogram for den nye skolen. Ved riving og etablering av nytt bygg med idrettshall vil skolen ha kapasitet til å dekke behovet for elevene ved Langhaugen, samt avlaste noe av kroppsøvningsundervisningen til Fridalen barneskole.

Kulturhistorisk verdi

Utenom materialbruken av betong og rytmen på vinduene i originalvolumet er det lite med bygget som gjør det tidstypisk for en bygning fra 60-tallet. Det er lite som knytter gymbygningen med skolens hovedbygg som er et bygg med tidstypisk modernistisk uttrykk utenom at den er malt i samme grøntone. Det er lite, om noe ved gymbygget som gjør at det kan regnes som å ha kulturhistorisk verdi. Konsekvens for kulturmiljøet ved riving av gymbygget vil være liten til ingen konsekvens.

Konklusjon

På bakgrunn av dagens svært lave tekniske standard, lav dekningsgrad i forhold til skolens behov, historie med mugsopp, beliggenhet, mangefull universell utforming, liten arkitektonisk verdi og liten betyning for kulturmiljøet, konkluderer vi med at bygget har ingen eller liten kulturhistorisk verdi og kan rives til fordel for etablering av nytt skolebygg.

Kilder

www.1881.no karttjenesten

J. Windsholt. (2006). Langhaugen videregående skole - Fylkeskommunale bygninger og eiendomar – registrering av verneverdi

Bergen kommunes karttjeneste – Historiske kart og flyfoto

Google maps satelitt

Bergens Tidende <https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/jVL0o/stenger-gymsal-etter-maalinger-av-mugsopp>

Bergens Tidende <https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/A22b5x/faar-ta-i-bruk-dansesal-etter-mugsoppangrep>

Rammesøknad dansesalutvidelse datert 2002

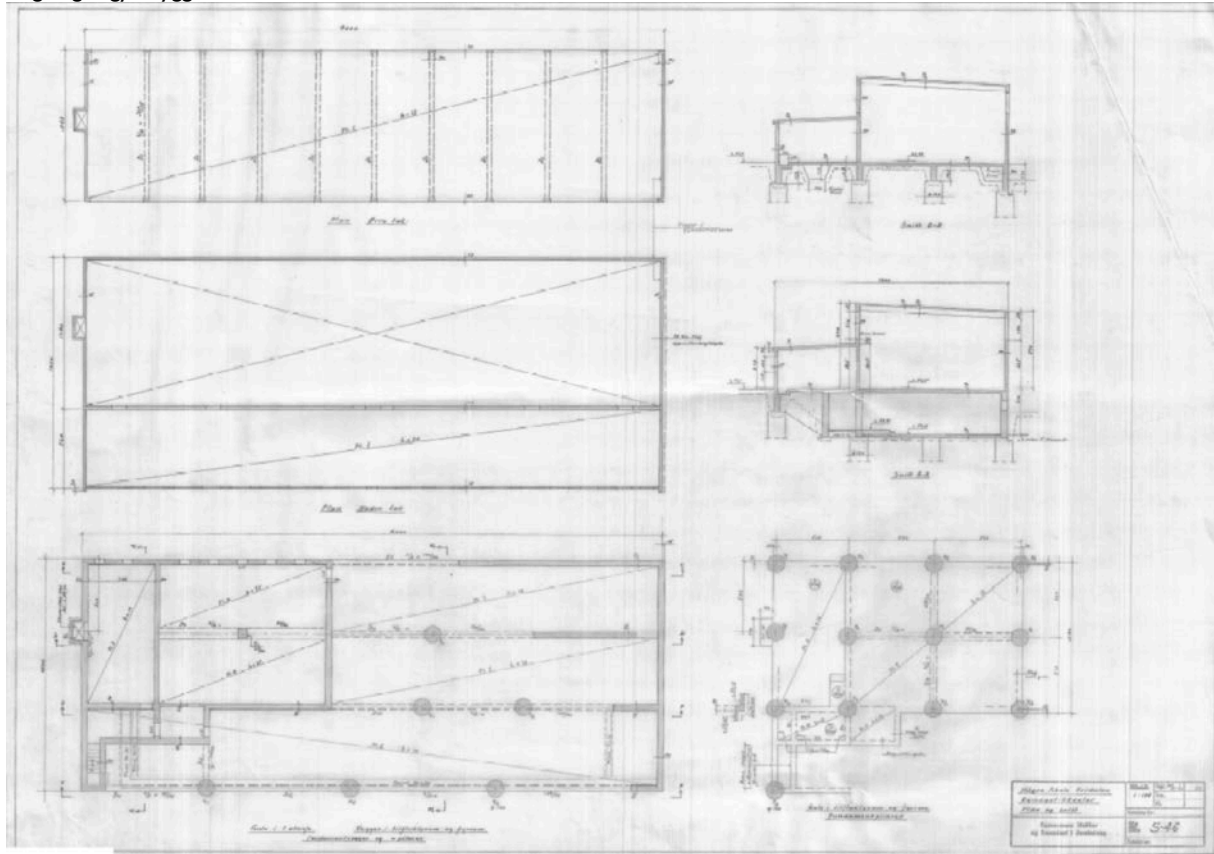
Ferdigattest dansesalutvidelse datert 2004

Egen befaring på plass gjennomført høsten 2022

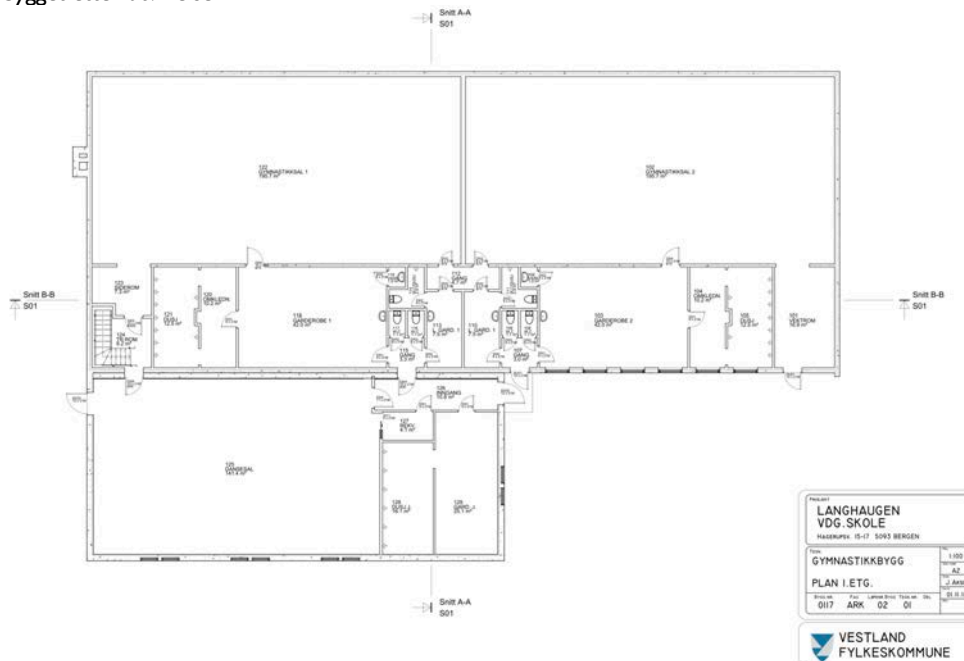
Informasjon fra rektor ved Langhaugen videregående skole

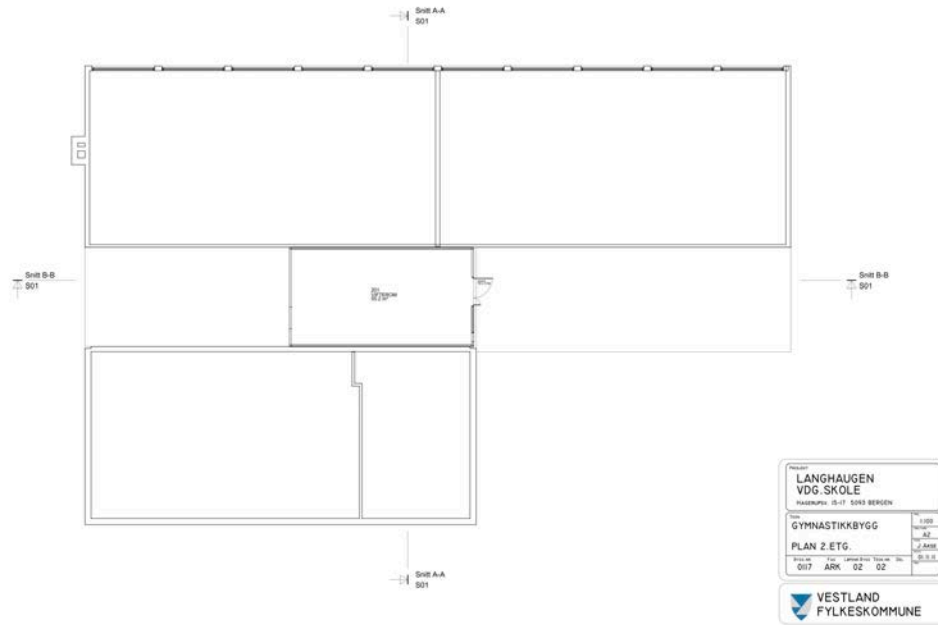
Vedlegg Tegninger gymsbygget før utvidelse

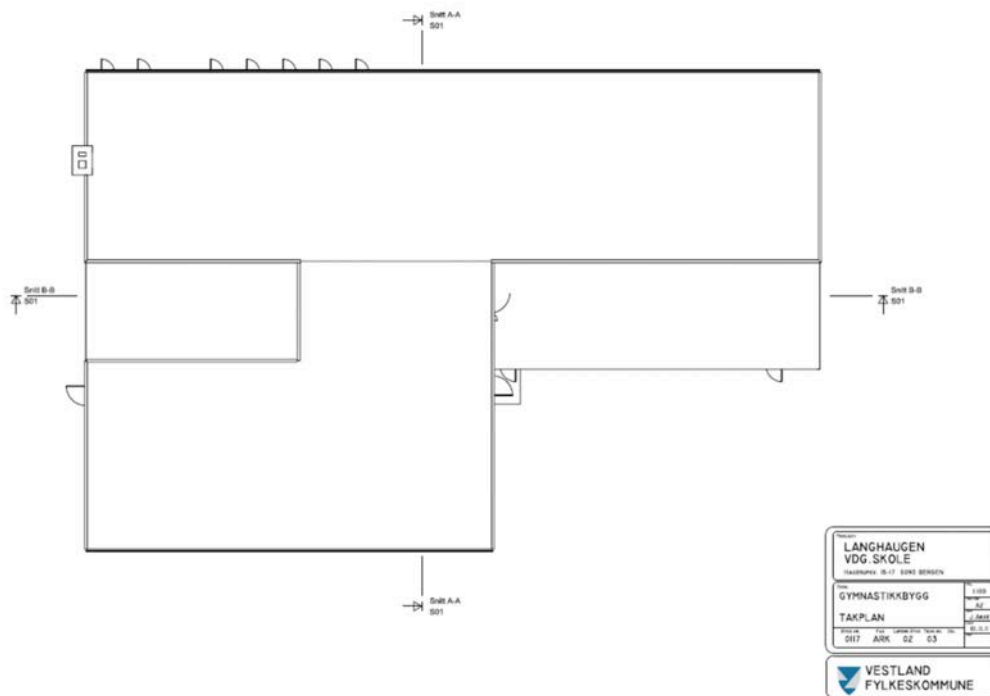
Tegninger gymsbygget etter utvidelse

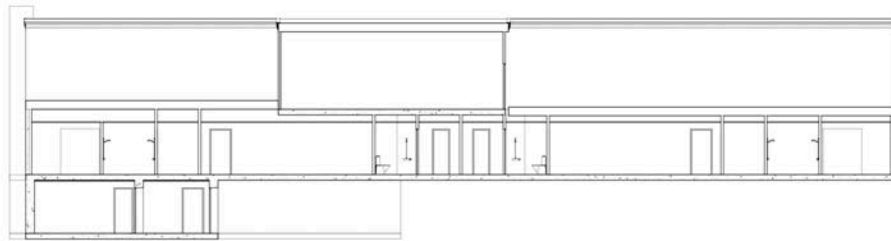
1. Etasje/bakkeplan

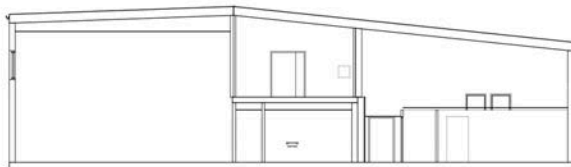
2. Etasje

Takplan

Snitt B-B
1 : 100

Snitt A-A
1 : 100

PROJEKT			
LANGHAUGEN VDG. SKOLE			
HAERUPSV. 15-17 5093 BERGEN			
TITTEL		SKALA	
GYMNASTIKKBYGG		1:100	
SNITT A-A B-B		AZ	
Dato utg.		Dato innl.	
01/17		02 05	

Snitt B-B og A-A